

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Інтелектуальна власність

статус – вибірковий

Реалізується в межах освітньої програми

Економіка підприємства

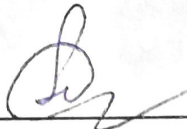
(назва)

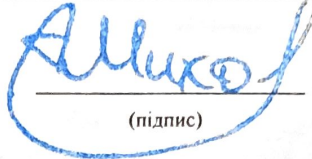
за спеціальністю

051«Економіка»

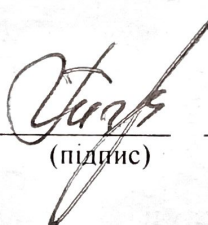
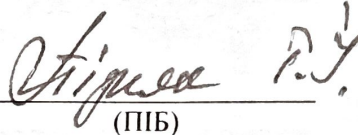
(шифр, назва)

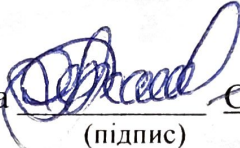
на другому (магістерському) рівні вищої освіти

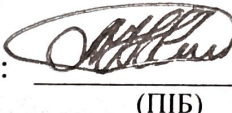
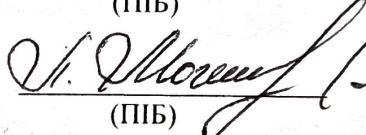
Розробник: Турчіна С. Г., к.е.н., доцент, доцент кафедри
(підпис)

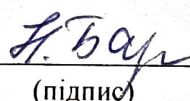
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту	протокол від « <u>22</u> » <u>06</u> 2021р. № <u>14</u>
	Завідувач кафедри <u></u> Михайлов А.М. (підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми   С. Ступак
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Строченко Н.І.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: (Жовтаєва О.М.)
(ПІБ)
 (Можильна І.М.)
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації (Г. Баранік)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 31.08. 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Інтелектуальна власність							
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / кафедра менеджменту							
3.	Статус ОК	Вибірковий							
4.	ОК може бути запропонований для	Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства» за спеціальністю 051«Економіка»							
5.	Рівень НРК	Другий (магістерський) рівень вищої освіти							
6.	Семестр та тривалість вивчення	Заочне 1 семестр							
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Денна	Заоч	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.
		-	8	-	6			-	136
9.	Мова навчання	Державна (українська)							
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Турчина Світлана Григорівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 303 е							
11.1	Контактна інформація	styrchina68@gmail.com ; ауд. 303 - е							
11.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Інтелектуальна власність» є важливою складовою підготовки менеджерів та займає суттєве місце в його майбутній практичній діяльності. Полягає в ознайомленні магістрів з особливостями винахідницької та патентно-ліцензійної роботи та набутті базових знань в правовій охороні інтелектуальної власності. В результаті вивчення курсу «Інтелектуальна власність» магістр повинен знати особливості системи інтелектуальної промислової власності в винахідницькій та патентно-ліцензійній діяльності, а також особливості авторського права та суміжних прав. Вміти застосовувати на практиці нормативно-правові акти при забезпеченні правової охорони науково-технічної документації та товарної продукції; проводити патентні дослідження в певній галузі техніки; мати базові навички у оформленні заявки на патент або корисну модель, програмний продукт та знак для товарів та послуг; вміти працювати з нормативно-правовими актами, патентною документацією; мати базові навички при оформленні ліцензійних угод на різні типи об'єктів інтелектуальної власності.							
12.	Мета освітнього компонента	Метою вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» є оволодіння майбутніми фахівцями теоретичними знаннями та набуття практичних навичок щодо створення та обігу об'єктів інтелектуальної власності, правового механізму їх регулювання, отримання навичок кваліфікації результатів творчої діяльності, захисту майнових та особистих немайнових прав авторів та володільців як в Україні так і за її межами, опанування сучасних підходів до технологічного аудиту, трансферу технологій,							

		введення до господарського обороту об'єктів права інтелектуальної власності.
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Особливі умови відсутні
14.	Політика академічної доброчесності	Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, академічна доброчесність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/). За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, а саме: – академічне шахрайство (користування телефоном при написанні письмових робіт) призведе до повторної здачі роботи; – списування - від першого попередження до анулювання роботи; – плагіат призведе до анулювання роботи
15.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1491

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Розуміти фундаментальні принципи інтелектуальної власності в різних сферах економічної діяльності. Використовувати теоретичну базу та знання для ефективного управління об'єктами інтелектуальної власності.	Тести множинного вибору
ДРН 2. Демонструвати вміння самостійного виконання наукових досліджень та коректного посилатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.	Тести множинного вибору
ДРН 3. Володіти навичками розробки проектної ідеї; презентування, обговорення та захисту власних поглядів в усній та письмовій формах перед фаховою та нефаховою аудиторією. оформляти результати наукових досліджень.	Тести множинного вибору
ДРН 4. Аналізувати й структурувати проблеми інтелектуальної власності як складової інноваційної моделі розвитку, приймати ефективні управлінські рішення щодо економічної ефективності прав на об'єкти інтелектуальної власності та забезпечувати їх реалізацію.	Тести множинного вибору
ДРН 5. Розв'язувати складні задачі щодо оцінки об'єктів інтелектуальної власності та шляхів комерціалізації інтелектуальної власності, враховуючи вимоги законодавства.	Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендован алітература
	Аудиторна робота				Самостійн аробота		
	Лк		П.з / семін. з				
	ден.	заочн.	ден.	заочн.	ден.	заочн.	
Тема 1. <i>Сутність, та основні поняття інтелектуальної власності</i> 1. Поняття та зміст права інтелектуальної власності 2. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів інтелектуальних правовідносин 3. Система законодавства України про охорону інтелектуальної власності	-	2	-	2	-	15	1, 2, 4, 5, 8, 10, 13, 14, 16,18, 19, 25, 32, 56
Тема 2. <i>Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності</i> 1. Поняття системи прав інтелектуальної власності 2. Критерії класифікації прав інтелектуальної власності 3. Особливості інститутів - об'єктів права інтелектуальної власності 4. Поняття та види авторського права та суміжних прав.	-	-	-	-	-	15	2, 4, 5, 8, 10, 13, 16,18, 19, 25, 27, 30, 34, 41, 44, 55
Тема 3. <i>Система охорони інтелектуальної власності</i> 1. Управління інтелектуальною власністю в Україні: загальні положення 2. Форми, функції та методи державного управління у сфері інтелектуальної власності 3. Міжнародні нормативно – правові акти та організації, що регулюють охорону прав інтелектуальної власності (ВОІВ, СОТ). 4. Правовий статус національних інституцій у сфері охорони прав інтелектуальної власності	-	-	-	-	-	15	1, 2, 4, 5, 8, 10, 13, 14, 16,18, 19, 25, 26, 27, 56, 58
Тема 4. <i>Правова охорона об'єктів патентного права</i> 1. Поняття «патентне право» та «право промислової власності» за Паризькою конвенцією та угодою ТРІПС. 2. Характеристика законодавства України у сфері патентних прав 3. Зміст патенту та умови	-	2	-	2	-	15	2, 4, 5, 8, 10, 12, 13, 16,18, 19, 25, 27, 33, 38, 54

патентоздатності об'єктів промислової власності. Оформлення патенту 4. Зміст майнових прав стосовно патентів на винахід, корисну модель, промисловий зразок. 5. Особливості правової охорони нетрадиційних результатів інтелектуальної власності							
Тема 5. <i>Правова охорона об'єктів авторського права та суміжних прав</i> 1. Ознаки та умови правової охорони об'єктів авторського права 2. Характеристика законодавства у сфері правової охорони авторського права та суміжних прав 3. Державна реєстрація авторського права та суміжних прав 4. Умови втрати обмежень на використання об'єктів авторського та суміжних прав	-	2	-	-	-	16	1, 2, 4, 5, 8, 10, 13, 16, 18, 19, 21, 25, 27, 32, 35, 40, 49
Тема 6. <i>Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, їх товарів і послуг</i> 1. Поняття, ознаки, види торговельних марок. Реєстрація та охоронні документи 2. Правова охорона кваліфікованого зазначення походження товарів. Особливості правової реєстрації та охорони прав 3. Механізм охорони прав раціоналізаторської пропозиції. 4. Охорона прав на комерційну таємницю (ноу-хау). 5. Особливості та способи охорони ноу-хау.	-	-	-	-	-	15	1, 2, 4, 5, 8, 10, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 25, 26, 27, 36, 45, 49, 50
Тема 7. <i>Здійснення права та економіка інтелектуальної власності</i> 1. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності 2. Принципи правової охорони 3. Оформлення та реалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності	-	-	-	2	-	15	1, 4, 5, 10, 13, 14, 16, 18, 19, 25, 26, 27, 50, 56, 58
Тема 8. <i>Міжнародна правова</i>							

<i>охорона інтелектуальної власності</i> 1. Поняття та принципи міжнародно-правових засобів охорони інтелектуальної власності за Віденською конвенцією 2. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ): функції, структура, напрями діяльності за Стокгольмською конвенцією 3. Угоди по торгових аспектах прав інтелектуальної власності (Угода TRIPS): загальна характеристика 4. Міжнародна охорона об'єктів промислової власності за Паризькою конвенцією про охорону промислової власності та ін. угодами у сфері промислової власності 5. Принципи міжнародної охорони: національного режиму, територіальності, конвенційного та виставкового пріоритетів	-	2	-	-	-	15	4, 5, 8, 10, 13, 14, 16, 18, 19, 21, 25, 26, 27, 32, 40, 48
Тема 9. <i>Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності</i> 1. Визначення вартості (оцінка) прав на об'єкт інтелектуальної власності. 2. Методи і послідовність здійснення оцінки ОІВ. 3. Економічна оцінка інноваційних проектів. 4. Приклади застосування різних методів розрахунку ціни ОІВ. 5. Приклади розрахунку розмірів зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.	-	-	-	-	-	15	1, 2, 4, 5, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 25, 26, 27, 35, 41
Всього	-	8	-	6	-	136	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент <u>самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Розуміти фундаментальні принципи інтелектуальної власності в різних сферах економічної діяльності. Використовувати	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», «мозкова атака». аналіз конкретних	3	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних	27

теоретичну базу та знання для ефективного управління об'єктами інтелектуальної власності.	виробничих ситуацій, рішення ситуативних задач.		завдань, підготовка презентацій	
ДРН 2. Демонструвати вміння самостійного виконання наукових досліджень та коректного посилатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	2	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань, підготовка презентацій	27
ДРН 3. Володіти навичками розробки проектної ідеї; презентування, обговорення та захисту власних поглядів в усній та письмовій формах перед фаховою та нефаховою аудиторією. оформляти результати наукових досліджень.	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	3	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	27
ДРН 4. Аналізувати й структурувати проблеми інтелектуальної власності як складової інноваційної моделі розвитку, приймати ефективні управлінські рішення щодо економічної ефективності прав на об'єкти інтелектуальної власності та забезпечувати їх реалізацію.	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	3	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	27
ДРН 5. Розв'язувати складні задачі щодо оцінки об'єктів інтелектуальної власності та шляхів комерціалізації інтелектуальної власності, враховуючи вимоги законодавства.	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	3	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	28

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Презентація	5 балів /5%	Протягом семестру
2	Модуль 1 – тест множинного вибору	25 балів /25 %	За затвердженим графіком
3	Модуль 2 – тест множинного вибору	25 балів /25 %	За затвердженим графіком
4	Проміжна атестація - тест множинного вибору	15 балів /15 %	За затвердженим графіком

5	Самостійна робота - виконання індивідуального завдання	15 балів /15 %	За затвердженим графіком
6	Виконання розрахунково-аналітичного завдання	15 балів /15 %	На 17 тижні

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<i><1 балу</i>	<i>1-2 бали</i>	<i>3-4 бали</i>	<i>5 балів</i>
Презентація	Завдання не виконано	Завдання виконано в обсязі до 5 робочих слайдів за навчальними матеріалами, окремі складові (назви елементів, висновки) відсутні	Виконано усі вимоги до завдання, але відсутні власні висновки	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, наведені власні висновки та пропозиції
Тест множинного вибору	<i><10 балів</i>	<i>10-14 балів</i>	<i>15-20 балів</i>	<i>21-25 балів</i>
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Тест множинного вибору	<i><10 балів</i>	<i>10-14 балів</i>	<i>15-20 балів</i>	<i>21-25 балів</i>
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Проміжна атестація - тест множинного вибору	<i><9 балів</i>	<i>9 – 10 балів</i>	<i>11- 13 балів</i>	<i>14 – 15 балів</i>
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Самостійна робота - виконання індивідуального завдання	<i><9 балів</i>	<i>9 – 10 балів</i>	<i>11- 13 балів</i>	<i>14 – 15 балів</i>
	Завдання не виконано (методика та відповіді неправильні)	Хід виконання вірний, але наявні суттєві помилки, відповіді, в основному неправильні	Завдання виконано, але існують несуттєві помилки	Завдання повністю виконано. Помилки відсутні
Виконання розрахунково-аналітичного завдання	<i><9 балів</i>	<i>9 – 10 балів</i>	<i>11- 13 балів</i>	<i>14 – 15 балів</i>
	Не вирішуються основні числові задачі	Вирішувати основні числові задачі, використовуючи відповідні методи	Вирішувати низку числових задач, використовуючи відповідні методи	Вирішувати складні числові проблеми, використовуючи відповідні методи.

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Письмовий зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань	Протягом 2 тижня
2	Письмовий зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання розрахунково-аналітичних завдань	Протягом 9 тижня
3	Письмовий зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання проєкту (підготовка, презентація, захист)	Протягом 11 тижня
4	Письмовий зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання розрахунково-аналітичних завдань	Протягом 12 тижня

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / За заг ред канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.
2. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М., Комарова А. О. Інтелектуальна власність: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 351 с.
3. Дергачова В. В., Пермінова С. О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Київ: НТУУ «КПІ», 2015. 416 с.
4. Капінос М. М., Лерантович, Солощук М. М. Інтелектуальна власність: підручник для аспірантів вищих навчальних закладів. Харків: «Друкарня Мадрид», 2016. 396 с., режим доступу <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/39462>.
5. Коваль І. Ф. Комерціалізація прав інтелектуальної власності: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 272 с.
6. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг. ред. С.Б. Булеци, О.І. Чепис. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
7. Ходаківський Є.І., Якобчук В.П., Литвинчук І.Л. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: підручник: 3-тє вид., перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури. 2017. 504 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

8. Стоянець Н.В., Турчіна С.Г. «Управління змінами»: навч. посібник. Суми. 2021. 212 с.
9. Конспект лекцій з дисципліни «Інтелектуальна власність» для студентів 1 курсу магістратури денної та заочної форми навчання спеціальностей: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»; 071 «Облік і оподаткування»; 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»; 075

«Маркетинг»; 073 «Менеджмент»; 074 «Публічне управління та адміністрування»; 051 «Економіка». Суми. 2017 рік. 48с.

10. Методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» для студентів 1 курсу магістратури денної та заочної форми навчання спеціальностей: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»; 071 «Облік і оподаткування»; 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»; 075 «Маркетинг»; 073 «Менеджмент»; 074 «Публічне управління та адміністрування»; 051 «Економіка». Суми. 2017 рік, 75 с.

11. Робочий зошит для практичних занять з дисципліни «Інтелектуальна власність» для студентів 1 курсу магістратури денної та заочної форми навчання спеціальностей: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»; 071 «Облік і оподаткування»; 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»; 075 «Маркетинг»; 073 «Менеджмент»; 074 «Публічне управління та адміністрування»; 051 «Економіка» / Суми, 2017 рік, 32 с.

6.1.2 Інші джерела

12. Бурячок В. Л., Толюпа С. В., Хорошко В. О. Інтелектуальна власність у сфері інформаційної безпеки: підручник. Вид. 2-ге, доповн. і перероб. Київ: Задруга, 2014. 177 с.

13. Інтелектуальна власність. Законодавство, судова практика: практичний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 344 с.

14. Світличний О. П. Право інтелектуальної власності: підручник: Вид. 2, змін. і доп. К.: НУБіП України, 2016. 355 с.

15. Україна 2030Е - країна з розвинутою цифровою економікою [електронний ресурс]. – <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyuu-cifrovoyuu-ekonomikoynu.html>

16. Яворська О.С. Інтелектуальне право України: підручник Тернопіль: підруч. 2016. 608 с.

17. Хрідочкін А. В., Дудин Т. М., Ломакіна А. А. Інтелектуальна власність. Словник-довідник : навчальний посібник. Дніпро. 2016. 345 с.

18. 3D Printing and Beyond: Intellectual Property and Regulation / D. Mendis, M. Lemley, M. Rimmer. – Edward Elgar Publishing, 2019. – 432 p.

6.2. Додаткові джерела

6.2.1 Законодавчі акти

19. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. – Електронний ресурс, режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/print1330634157529539>

20. Кодекс адміністративного судочинства України, Кодекс, Закон від

- 06.07.2005 № 2747-IV. – Електронний ресурс, режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
21. Цивільний процесуальний кодекс України, Кодекс, Закон від 18.03.2004 № 1618-IV. – Електронний ресурс, режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
22. Цивільний кодекс України, Кодекс, Закон від 16.01.2003 № 435-IV. – Електронний ресурс, режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
23. Господарський кодекс України, Кодекс, Закон від 16.01.2003 № 436-IV. – Електронний ресурс, режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
24. Господарський процесуальний кодекс України, Кодекс, Закон від 06.11.1991 № 1798-XII. – Електронний ресурс, режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
25. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 24 липня 1871 року. – Електронний ресурс, режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/print1346700582844643
26. Гаазький акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків. – Електронний ресурс, режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_132/print1347398798519286
27. Страсбурзька угода про міжнародну патентну класифікацію. – Електронний ресурс, режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/999_001/print1346700582844643
28. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року. – Електронний ресурс, режим доступу http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_123/print1345460358967839
29. Конвенція, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності (Підписана в Стокгольмі 14 липня 1967 року й змінена 2 жовтня 1979 року). – Електронний ресурс, режим доступу http://www.wipo.int/treaties/ru/convention/trtdocs_wo029.html
30. Про охорону прав на сорти рослин. Закон України. // Відомості Верховної Ради України . - 1993, N 21, ст.218. – Електронний ресурс, режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>
31. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі. Закон України. // Відомості Верховної Ради України. - 1994, N 7, ст. 32. – Електронний ресурс, режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>
32. Про охорону прав на промислові зразки. Закон України. // Відомості Верховної Ради України. - 1994, N 7, ст. 34. – Електронний ресурс, режим

доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>

33. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг. Закон України. // Відомості Верховної Ради України. - 1994, N 7, ст. 36. – Електронний ресурс, режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>

34. Про авторське право і суміжні права. Закон України. // Відомості Верховної Ради України. - 1994, N 13, ст. 64. – Електронний ресурс, режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>

35. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем. Закон України. // Відомості Верховної Ради України. - 1998, N 8, ст. 28. – Електронний ресурс, режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80>

36. Про охорону прав на зазначення походження товарів. Закон України. // Відомості Верховної Ради України. - 1999, N 32, ст.267. – Електронний ресурс, режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/752-14>

37. Про державну таємницю. Закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ. – Електронний ресурс, режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3855-12/print1330634157529539>.

38. Про тимчасове положення про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні. Указ Президента України від 18.вересня 1992р. N 479/92. – Електронний ресурс, режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/479/92>

39. Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні. Указ Президента України від 27 квітня 2001 року. - N 285/2001. – Електронний ресурс, режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/285/2001>

40. Порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.12.2004 № 1716 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 754 від 18.08.2005). – Електронний ресурс, режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1716%2D2004%2D%EF&p=1104834154869809>

41. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756. – Електронний ресурс, режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF/print>

42. Міністерство освіти і науки України м. Київ, 2000 р. Статут Державного підприємства “Український інститут промислової власності”. Електронний ресурс, режим доступу: <http://www.ukrpatent.org/ua/statut.html>

43. Правила складання і подання заявки на винахід і заявки на корисну модель. – Електронний ресурс, режим доступу:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01/print1346700582844643>

44. Правила складання і подання заявки на промисловий зразок. – Електронний ресурс, режим доступу:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0226-02/print1346700582844643>

45. Правила складання і подання заявки на видачу свідоцтва на знак для товарів і послуг, затверджені наказом Держпатенту України від 28.07.1995 № 116 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 02.08.1995 за № 276/812 в редакції наказу Держпатенту № 72 від 20.08.1997, [http://zakon.rada.gov.ua/cgi-](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0276%2D95&p=1178262961702826)

[bin/laws/main.cgi?nreg=z0276%2D95&p=1178262961702826](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0276%2D95&p=1178262961702826)

46. Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель, від 15.03.2002 № 197 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 15.04.2002 за № 364/6652, [http://zakon.rada.gov.ua/cgi-](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0364-02&print=1)

47. Правила розгляду заявки на промисловий зразок, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18.03.2002 № 198 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України від 29.03.2002 за № 313/6601, <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0313-02&print=1#top>

48. Правила складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки від 14.11.2003 N 758 та від 29.06.2005 N 386, [http://zakon.rada.gov.ua/cgi-](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0772-01&print=1)

49. Правила складання, подання та розгляду заявки на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2002 № 260 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 29.04.2002 за № 406/6694, [http://zakon.rada.gov.ua/cgi-](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0406-02&print=1)

50. Положення Про Державну службу інтелектуальної власності України. Указ ПУ від 8 квітня 2011 року №436/2011. – режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/13415.html>

6.2.2 Електронні ресурси офіційних інституцій

51. www.rada.kiev.ua/ — Верховна Рада України.

52. www.kmu.gov.ua — Кабінет Міністрів України.

53. www.rada.gov.ua — Нормативні акти України.

54. www.nbuv.gov.ua — Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

55. www.president.gov.ua. — Президент України: Офіційне інтернет-представництво
56. <https://ukrpatent.org/uk> — Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент).
57. www.uipv.org — офіційний веб-сайт Державного підприємства «Український інститут промислової власності».
58. www.wipo.int — офіційний веб-сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності.
59. www.upov.int — офіційний веб-сайт Союзу з охорони нових сортів рослин (UPOV, International Union for the Protection of New Varieties of Plants).
60. sops.gov.ua/index.php?page=ukr-history — офіційний веб-сайт Державної служби з охорони прав на сорти рослин.
61. www.uacrr.kiev.ua/ua.about — офіційний веб-сайт Державного підприємства «Українське агентство з авторських та суміжних прав».
62. www.fpi.org — офіційний веб-сайт Міжнародної федерації виробників фонограм.
63. www.patent.org.ua/ — офіційний веб-сайт Всеукраїнської асоціації патентних повірених.
64. www.uta-tm.org.ua/ — офіційний веб-сайт Української асоціації власників товарних знаків.

6.2.3 Періодичні видання

65. Науково-практичний Журнал «Інтелектуальна власність» - www.intelvas.com.ua/
66. Журнал «Теорія і практика інтелектуальної власності» - www.inprojournal.org/